

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. marraskuuta 2019
(OR. en)

14254/19

SOC 752
GENDER 53
EMPL 570
ANTIDISCRIM 46

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Sukupuolitasaa-arvoiset taloudet EU:ssa Tuleva kehitys – ehdotus neuvoston päätelmiksi

---

Puheenjohtajavaltio on laatinut liitteenä oleva ehdotuksen neuvoston päätelmiksi aiheesta
Sukupuolitasaa-arvoiset taloudet EU:ssa: tuleva kehitys.

Päätelmät laadittiin sosiaalityöryhmässä 12. marraskuuta käytyjen keskustelujen ja 13.–19.
marraskuuta 2019 järjestetyn epävirallisen kirjallisen kuulemisen tulosten pohjalta.

Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään toimittamaan oheinen päätelmäehdotus edelleen
10. joulukuuta 2019 kokoontuvan neuvoston (työllisyys, sosiaalipolitiikka, terveys ja kuluttaja-
asiat) hyväksyttäväksi.

SUKUPUOLITASA-ARVOISET TALOUDET EU:SSA: TULEVA KEHITYS
PEKINGIN TOIMINTAOHJELMAN 25 TÄYTÄNTÖÖNPANOVUODEN ARVIOINTI

Ehdotus Euroopan unionin neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmiksi jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten suorittaman Pekingin toimintaohjelman täytäntöönpanon tarkastelusta

1. **TODETEN**, että naisten ja miesten tasa-arvo on yksi Euroopan unionin yhteisistä peruseriaatteista ja se mainitaan nimenomaisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa ja 3 artiklan 3 kohdassa, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 23 artiklassa.
2. **VAHVISTAEN**, että on tärkeää varmistaa naisten ja miesten yhdenvertaiset mahdollisuudet sekä edistää, suojella ja kunnioittaa varauksetta sitä, että kaikki naiset ja tytöt voivat nauttia täysimääräisesti kaikista ihmisoikeuksista ja perusvapauksista, jotka ovat yleismaailmallisia, jakamattomia, toisistaan riippuvaisia, toisiinsa liittyviä ja olennaisia naisten ja tyttöjen voimaannuttamiseksi ja rauhan, turvallisuuden ja kehityksen edistämiseksi. Kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen (CEDAW) tinkimätön toteuttaminen ja Pekingin toimintaohjelman (BPfA) määrätietoinen täytäntöönpano EU:n sisäisessä ja ulkoisessa politiikassa on olennainen osa tätä prosessia ja lähestymistapaa.
3. **PALAUTTAEN MIELEEN, ETTÄ** sukupuolten tasa-arvo, mukaan lukien yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet ja sama palkka samanarvoisesta työstä sekä työ- ja yksityiselämän tasapaino tunnustetaan Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17. marraskuuta 2017 julistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteissa 2 ja 9.

4. **PAINOTTAEN**, että sukupuolten tasa-arvo on hyvinvointitalouden erottamaton osa, mikä korostaa hyvinvoinnin ja talouskasvun toisiaan vahvistavaa luonnetta, ja että sukupuolten tasa-arvo ja naisten ja tyttöjen oikeuksien edistäminen, suojeleminen ja toteutuminen ovat tasapuolisen ja osallistavan kestävä kehityksen edellytyksiä sekä itsessään tärkeitä arvoja ja tavoitteita.
5. **KOROSTAEN**, että on tärkeää jatkaa sukupuolten tasa-arvoon kaksitahoista lähestymistapaa, joka on vahvistettu Pekingin toimintaohjelmassa sukupuolten tasa-arvon edistämisen keskeiseksi maailmanlaajuiseksi strategiaksi, jossa yhdistyvät sukupuolinäkökulman järjestelmällinen integrointi EU:n kaikkeen politiikkaan ja toimintaan (sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen) sekä erityistoimenpiteet.
6. **KOROSTAEN**, että talous- ja finanssipolitiikka voi vaikuttaa naisiin ja miehiin eri tavalla ja että näitä politiikkoja on tärkeää arvioida tasa-arvonäkökulmasta ja ottaen huomioon ennakoitu vaikutus naisiin ja miehiin, tyttöihin ja poikiin.
7. **TODETEN**, että vuosi 2020 on sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien kannalta tärkeä vuosi, koska kansainvälinen yhteisö juhlii Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman hyväksymisen 25-vuotispäivää sekä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 "Naiset, rauha ja turvallisuus" 20-vuotispäivää. Monen sukupuolten tasa-arvoon liittyvän keskeisen strategiakehyksen voimassaolo on päättymässä. Näitä ovat Euroopan tasa-arvosopimus (2011–2020), komission "Strateginen toimintaohjelma sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi (2016–2019)" ja sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskeva EU:n toimintasuunnitelma (GAP II) "Sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvaltaa edistävät toimenpiteet: Tyttöjen ja naisten elämän muuttaminen EU:n ulkosuhteiden avulla 2016–2020".

8. **PALAUTTAEN MIELEEN**, että sukupuolten tasa-arvo on keskeisessä asemassa YK:n kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman onnistumisen kannalta ja että EU on sitoutunut Agenda 2030:n toteuttamiseen, seurantaan ja tarkistamiseen sukupuolijärjestystä muuttavalla tavalla sekä sisäisessä että ulkoisessa toiminnassaan, ja **PANNEN MERKILLE** komission pohdinta-asiakirjan "Kohti kestävä Eurooppaa vuoteen 2030 mennessä" ja neuvoston päätelmät "Kohti yhä kestävämpää unionia vuoteen 2030 mennessä" Agenda 2030:n toteuttamisesta EU:ssa. Sukupuolisensitiivinen ympäristö- ja ilmastopolitiikka ja naisten tasavertainen osallistuminen päätöksentekoon edistää sekä sukupuolten tasa-arvoa että ilmastonmuutoksen torjunnan tehokkuutta.
9. **PANNEN MERKILLE** Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) raportin "Beijing +25: The 5th Review of the Implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States", jossa esitetään sukupuolten tasa-arvon tärkeimmät suuntaukset, tämänhetkinen edistyminen ja suurimmat haasteet EU:ssa.
10. **TODETEN**, että tietyillä aloilla on tapahtunut edistymistä, esimerkiksi työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskeva direktiivi on hyväksytty, naisten osuus suurten yritysten johtokunnissa on kasvanut, köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevien naisten ja miesten määrä on vähentynyt ja sukupuolten tasa-arvoa valtavirtaistetaan paremmin EU:n ulkoisessa toiminnassa. Tämä kertoo EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoutumisesta Pekingin toimintaohjelman täytäntöönpanoon.
11. **KOROSTAEN**, että entiset haasteet ovat yhä jäljellä ja uusia on syntymässä. Sukupuolten tasa-arvolle asetettuja tavoitteita ei ole kaikilta osin saavutettu. Näihin haasteisiin vastaaminen edellyttää jatkuvia toimia sekä EU:n että kansallisella tasolla, jotta tasa-arvopolitiikan ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen vaikuttavuus ja naisten oikeuksien täysi toteutuminen voidaan varmistaa.

- a) Sukupuolten palkka- ja eläke-erot ovat EU:ssa yhä huomattavat, ja naisten taloudellinen riippumattomuus on edelleen vähäisempää kuin miesten.¹ Työllisyysasteessa on EU:ssa vielä suuria sukupuoleen perustuvia eroja.² Työmarkkinoille osallistuvien naisten työpaikat ovat todennäköisemmin epävarmoja ja tilapäisiä, ja usein työ on vastentahtoisesti osa-aikatyötä. Sekä naiset että miehet ovat kuitenkin voineet myös valita osa-aikatyön osallistuakseen työmarkkinoille ja lisätäkseen hyvinvointiaan.
- b) Naiset ovat johdonmukaisesti miehiä todennäköisemmin köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa, mikä vaikuttaa kielteisesti heidän hyvinvointiinsa erityisesti silloin, kun he ovat yksinhuoltajia tai iäkkäämpiä. Lisäksi naiset altistuvat miehiä todennäköisemmin ilmastonmuutoksen vaikutuksille ja energiaköyhyydelle. Julkisen talouden vakauttamistoimet ja julkisella sektorilla meneillään olevat uudistukset ovat vaikuttaneet suhteettomasti naisvaltaisiin aloihin.
- c) Naisten ja miesten eriarvoisuus johtuu suurelta osalta hoiva- ja hoitovastuun ja kotitöiden epätasaisesta jakautumisesta. EU:ssa hoitovelvollisuudet pitävät 7,7 miljoonaa naista poissa työmarkkinoilta, ja naiset käyttävät yhä suurimman osan perhevapaista. Erot virallisten varhaiskasvatuspalvelujen ja pitkäaikaishoidon palvelujen tarjoamisessa, hinnassa ja laadussa heikentävät vakavasti naisten valmiuksia osallistua täysipainoisesti ja tasavertaisesti työelämään. Pääasiassa naisten tekemän palkattoman hoivatyön osuus talouskasvusta on edelleen enimmäkseen näkymätön.

---

¹ Vuonna 2017 sukupuolten välinen palkkaero oli 16,0 prosenttia ja (yli 65-vuotiaiden eläkkeensaajien) eläke-ero 34,8 prosenttia.

² Sukupuolten välinen työllisyysero oli 11,5 prosenttiyksikköä vuonna 2016.

- d) Sukupuoleen perustuva väkivalta on edelleen karua todellisuutta miljoonille EU:ssa asuville naisille ja tytöille.³ Naisiin ja tyttöihin kohdistuva väkivalta on sukupuolten eriarvoisuuden äärimmäinen ilmenemismuoto ja ihmisoikeusloukkaus, joka aiheuttaa mittamatonta inhimillistä kärsimystä. Lisäksi se merkitsee huomattavia kustannuksia taloudelle ja yhteiskunnalle.
- e) Naiset ovat edelleen aliedustettuina kaikilla Pekingin toimintaohjelmassa tarkastelluilla päätöksenteon osa-alueilla, politiikka ja elinkeinoelämä mukaan luettuina. Vaikka naisten osuus päätöksenteossa on kasvanut vuodesta 2013, etenkin kun on toteutettu lainsäädäntötoimia, yleinen kehitys on ollut hidasta.
- f) Viime vuosina on noussut esiin uusia haasteita. Automaatio ja digitalisaatio saattavat entisestään vaarantaa naisten aseman työmarkkinoilla huolimatta niiden myönteisestä potentiaalista työelämässä. Tämä voi johtua siitä, että suhteellisen harvat naiset saavat tieto- ja viestintätekniikan koulutusta ja toimivat alan ammattiteissa tai että algoritmeihin ja tekoälyyn sisältyy tietoisesti tai tiedostamatta sukupuolittuneita käsityksiä, mikä lisää sukupuoleen perustuvan digitaalisen kahtiajaon riskiä. Lisäksi naiset ja tytöt kohtaavat suhteettoman paljon verkkoväkivaltaa, kuten verkkohäirintää, verkkokiusaamista ja seksististä vihapuhetta.
- g) Sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen EU:n politiikan eri osa-alueilla, mukaan lukien Eurooppa 2020 -strategian ja eurooppalaisen ohjausjakson toteuttamisessa, on hajanaista ja siitä puuttuu jatkuvuus ja järjestelmällinen ote. Valtavirtaistamisen välineitä, kuten sukupuolivaikutusten arviointeja ja sukupuolitietoista budjetointia, käytetään EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa vain harvoin, ja sukupuolen mukaan eriteltyjen tietojen kerääminen, analysointi ja käyttö politiikan laadinnassa on puutteellista.

---

³ Yksi kolmesta naisesta (33 prosenttia) EU:ssa on joutunut yli 15-vuotiaana kokemaan fyysistä ja/tai seksuaalista väkivaltaa. Yksi viidestä naisesta (22 prosenttia) on kokenut tällaisia väkivallan muotoja lähisuhteessa. Yksi 20:stä naisesta (5 prosenttia) on joutunut joko kumppaninsa tai jonkun muun raiskaamaksi. Yksi viidestä naisesta (18 prosenttia) on kokenut vainoamista. Joka toinen nainen (45–55 prosenttia) on kokenut seksuaalista häirintää.

12. **KOROSTAEN** kansalaisjärjestöjen roolia, naisjärjestöt ja ihmisoikeuksia puolustavat naiset mukaan luettuina, naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi sekä kansalaisyhteiskunnan kanssa tehtävän jatkuvan yhteistyön merkitystä Pekingin toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta.
13. **PANNEN MERKILLE** Helsingissä 30. syyskuuta ja 1. lokakuuta 2019 järjestetyn korkean tason konferenssin "Europe for gender equality? Taking stock – Taking action" tulokset. Osallistujat korostivat, että EU:ssa on vahvistettava poliittista sitoutumista sukupuolten tasa-arvoon ja tasa-arvon valtavirtaistamisen tehokasta toteuttamista myös talous- ja finanssipolitiikassa.
14. **SUHTAUTUEN MYÖNTEISESTI** neljään uuteen indikaattoriin⁴, joita EIGE on esittänyt vuonna 2018 Pekingin toimintaohjelman täytäntöönpanosta EU:n jäsenvaltioissa laatimassaan arviointiraportissa "Gender equality and youth: opportunities and risks of digitalisation"⁵. Indikaattoreilla mitataan *digitaalisia taitoja, itseluottamusta digitaaliteknologian käytössä, internetin käyttöä kansalais- tai poliittiseen osallistumiseen ja verkkokiusaamista*.

---

⁴ Uudet indikaattorit keskeisen ongelma-alueen L: "Tytöt" seurantaan varten. Keskeisen ongelma-alueen L: "Tytöt" seurantaan koskevien indikaattorien luettelo on kokonaisuudessaan liitteessä I. Lisätietoja asiak. 14348/18 ADD 2.

⁵ Asiak. 14348/18 ADD 2. Tiivistelmä on asiakirjassa 14580/18 ADD 1.

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA niiden toimivallan mukaisesti sekä kansalliset olosuhteet ja työmarkkinaosapuolten rooli ja riippumattomuus huomioon ottaen

15. Vahvistamaan sukupuolten tasa-arvoa edistävien hallintorakenteiden tehokkuutta asettamalla ne mahdollisimman korkealle hallinnon tasolle, antamalla niille vahvat, tarkkaan määritellyt tehtävät ja asianmukaiset henkilö- ja taloudelliset resurssit ja varmistamaan kansallisten tasa-arvostrategioiden tehokkaan toteuttamisen ja riittävän rahoituksen, mukaan lukien sekä sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen kaikilla politiikkalohkoilla että erityistoimenpiteet. Edistämään sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen monialaisen koordinoinnin tehokasta toimintaa verkostoitumisen ja yhteistyön lisäämiseksi.
16. Vahvistamaan poliittista sitoutumista sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseen ja sitä koskevaa vastuuvollisuutta ja valmiuksia ja harkitsemaan sukupuolivaikutusten arviointien ja/tai sukupuolitietoisien budjetoinnin kehittämistä kaikilla keskeisillä politiikkalohkoilla, talous-, koulutus-, työllisyys-, alue-, sosiaali-, infrastruktuuri-, ympäristö-, ilmasto- ja innovaatiopolitiikka mukaan luettuina, jotta voitaisiin määrittää tehokkaammin sitkeät sukupuolentasa-arvoerot, vastata nykyisiin haasteisiin sekä vahvistaa tietoon perustuvaa politiikkaa ja päätöksentekoa.
17. Toteuttamaan toimenpiteitä, joilla voidaan estää ja torjua seksismiä ja sen ilmenemismuotoja sekä julkisissa että yksityisissä yhteyksissä, ja kannustaa keskeisiä sidosryhmiä panemaan toimeen asianmukaista lainsäädäntöä, politiikkaa ja ohjelmia kaikilla aloilla.

18. Tehostamaan pyrkimyksiä poistaa kaikenlainen naisiin ja tyttöihin kohdistuva väkivalta omaksumalla kokonaisvaltaisempi ajattelutapa kaikenlaisen väkivallan ennaltaehkäisyyn ja syytetoimiin, mukaan lukien väkivaltaan syyllistyneiden hoito-ohjelmat, ja kaikkien uhrien suojeluun sekä jatkamaan työtä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi panemalla täytäntöön tämän alan keskeiset kansainväliset välineet, mukaan lukien tapauksen mukaan kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva YK:n yleissopimus, YK:n julistus naisiin kohdistuvan väkivallan poistamisesta, Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä Euroopan neuvoston yleissopimus ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta.

KEHOTTA A EUROOPAN KOMISSIOTA JA JÄSENVALTIOITA niiden toimivallan mukaisesti sekä työmarkkinaosapuolten rooli ja riippumattomuus huomioon ottaen

19. Vahvistamaan poliittisena prioriteettina EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla sekä sisäisessä että ulkoisessa politiikassa sukupuolten tasa-arvoa, naisten ja tyttöjen voimaannuttamista sekä sitä, että naiset ja tytöt voivat nauttia täysimääräisesti kaikista ihmisoikeuksista, myös edistämällä aktiivisesti korkean tason vuoropuhelua sukupuolten tasa-arvosta EU:n tasolla ja korkeimmalla poliittisella tasolla.
20. Vahvistamaan yhteyttä EU:n tasa-arvopolitiikan ja EU:n kansainvälisten sitoumusten, erityisesti Pekingin toimintaohjelman ja YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanon välillä ja kehittämään synergioita Pekingin toimintaohjelmaa ja Agenda 2030:tä koskevien EU:n jatkotoimien välille.
21. Tehostamaan tasa-arvopolitiikkaa muun muassa vahvistamalla kaksitahoista lähestymistapaa sukupuolten tasa-arvon edistämiseen sekä EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla tarvittavia rakenteita ja prosesseja, joilla voidaan nopeuttaa edistymistä Pekingin toimintaohjelman tavoitteissa.
22. Vahvistamaan sitoutumista sukupuolten tasa-arvon ja naisten voimaannuttamisen edistämiseen erityisesti Peking +25 -arvioinnissa määritetyillä osa-alueilla.

- a) Panemaan täytäntöön konkreettisia ja tehokkaita toimenpiteitä, joilla kavennetaan sukupuolten välisiä eroja työllisyydessä ja palkoissa sukupuolten palkkaeron kaventamista koskevan EU:n nykyisen toimintasuunnitelman lisäksi ja ottamaan huomioon niiden vaikutuksen sukupuolten väliseen eläke-eroon ja seuraamaan tätä vaikutusta sekä varmistamaan yhdenvertaisen kohtelun muiden etuuksien saatavuudessa.
- b) Vahvistamaan pyrkimyksiä edistää naisten osallistumista ja sukupuolten tasa-arvoa työmarkkinoilla muun muassa kehittämällä oikeudenmukaisia työoloja ja -ehtoja sekä kannustamaan naisia yrittäjyyteen naisten taloudellisen riippumattomuuden sekä kestävän ja osallistavan talouskasvun edistämiseksi. Varmistamaan paremman tasapainon naisten ja miesten työ- ja yksityiselämän välillä panemalla tehokkaasti täytäntöön direktiivin vanhempien ja omaistaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisesta sekä lasten hoitojärjestelyjä koskevat Barcelonan tavoitteet, myös edistämällä palkattoman hoivatyön ja kotitöiden tasapuolista jakautumista naisten ja miesten välillä. Korostamaan naisten palkattoman työn osuutta talouskasvussa ja yhteiskunnassa.
- c) Analysoimaan digitalisaation vaikutusta sukupuolten tasa-arvoon työelämässä ja ottamaan sen huomioon tulevassa politiikassa. Tehostamaan pyrkimyksiä helpottaa osallistumista elinikäiseen oppimiseen sekä osaamisen hankkimista, jotta voidaan vastata digitalisaatiosta ja työn uusista muodoista johtuviin haasteisiin ja hyödyntää niiden tarjoamia mahdollisuuksia. Jatkamaan tehokkaita toimenpiteitä sukupuolen mukaiseen eriytymiseen puuttumiseksi kaikilla koulutustasoilla edistäen yhtäläistä pääsyä kaikille koulutusaloille ja erityisesti helpottamaan naisten ja tyttöjen pääsyä luonnontieteiden, teknologian, insinöörityeiden ja matematiikan (STEM-tieteet) sekä tieto- ja viestintätekniikan aloille sekä poikien ja miesten pääsyä koulutus-, terveys- ja sosiaalialoille.

- d) Vahvistamaan sitoutumista sukupuoleen perustuvan väkivallan, myös verkkoväkivallan, poistamiseen Euroopan unionin prioriteettina sekä sen merkitystä, että jäsenvaltiot toteuttavat EU:n lainsäädännössä edellytetyt tehokkaita toimenpiteitä. Toteuttamaan työelämässä esiintyvän väkivallan ja häirinnän poistamisen edellyttämät toimenpiteet. Rohkaisemaan miehiä ja poikia sekä muutoksen tekijöinä että siitä hyötyjinä sitoutumaan tinkimättä kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän ja väkivallan poistamiseen sekä julkisissa että yksityisissä yhteyksissä puuttumalla sukupuolten eriarvoisuuden perimmäisiin syihin, kuten valtasuhteiden eriarvoisuuteen, sukupuolistereotypioihin ja kielteisiin sosiaalisiin normeihin. Jos naisiin miesten taholta kohdistuvan väkivallan halutaan loppuvan, miesten ja poikien on sitouduttava ja osallistuttava väkivallan lopettamiseen.
- e) Jatkamaan kohdennettujen toimenpiteiden käyttöönottoa ja toteuttamista, mukaan lukien tapauksen mukaan lainsäädännölliset ja/tai ei-lainsäädännölliset tavoitteet ja aikataulut sukupuolten tasapuolisen edustuksen lisäämiseksi poliittisessa ja taloudellisessa päätöksenteossa, myös EU:n toimielimissä.
- f) Varmistamaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen tehokkaan ja järjestelmällisen toteuttamisen ja jatkuvuuden kaikilla politiikkalohkoilla vahvistamalla valtavirtaistamisen käytännön välineitä, muun muassa ottamalla käyttöön sukupuolikohtaisia tavoitteita ja indikaattoreita, lainsäädäntö- ja politiikkatoimien sukupuolivaikutusten arviointeja ja sukupuolitietoinen budjetointi sekä tekemällä monialaista yhteistyötä ja käyttämällä vastuuvollisuusmekanismeja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen seuraamiseksi sekä EU:n tasolla että jäsenvaltioissa.
- g) Pyrkimään sukupuolten tasa-arvon vahvempaan painottamiseen eurooppalaisen ohjausjakson eri vaiheissa muun muassa käyttämällä olemassa olevia tasa-arvoindikaattoreita ja kehittämällä tarvittaessa uusia, kehittämällä edelleen sukupuolen mukaan eriteltyjen tietojen keräämistä sekä tilastollisia menetelmiä ja analyysia, joilla voidaan seurata sukupuolten tasa-arvon edistymistä.

23. Vahvistamaan ja edelleen tukemaan kansallisten tasa-arvoelinten sekä kansallisten tasa-arvoelinten eurooppalaisen verkoston (Equinet) toimintaa ottaen huomioon komission suosituksen tasa-arvoelimiä koskevista normeista.
24. Vahvistamaan jatkuvaa yhteistyötä ja strategisia kumppanuuksia Euroopan ja kansallisen tason työmarkkinaosapuolten, kansalaisjärjestöjen, naisjärjestöjen ja ihmisoikeuksia puolustavien naisten ja tiedemaailman kanssa sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi ja tasa-arvopolitiikan kehittämiseksi.
25. Seuraamaan säännöllisesti kaikkia Pekingin toimintaohjelman indikaattoreita, liitteessä I esitetyt tarkistetut indikaattorit mukaan luettuina, jotta edistymistä voidaan seurata järjestelmällisesti, ja hyödyntämään täysimittaisesti Euroopan tasa-arvoinstituutin ja Eurostatin asiantuntemusta ja selvityksiä. Vahvistamaan Pekingin indikaattorien tehokasta käyttöä EU:n ja jäsenvaltioiden tasa-arvopolitiikoissa ja kaikilla muilla asiaankuuluvilla politiikkalohkoilla ja pyrkimään siihen, että kaikki keskeiset tilastot ovat laajasti saatavilla.
26. Tukemaan sukupuolen perusteella eritellyn luotettavan ja vertailukelpoisen tiedon tuottamista ja analyysia, hyödyntäen muun muassa Euroopan tasa-arvoinstituutin ja Eurostatin sekä kansallisten tilastolaitosten työtä, tietoon perustuvan politiikan ja päätöksenteon vahvistamiseksi.
27. Hyväksymään edelleen vuosittain komission kertomuksen, jossa seurataan sukupuolten tasa-arvon ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen edistymistä EU:ssa ja jäsenvaltioissa ja kannustamaan neuvoston tulevia puheenjohtajavaltioita toimittamaan sen Eurooppa-neuvostolle. Käyttämään mainittua kertomusta lisäämään sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista, sukupuolitietoinen budjetointi mukaan luettuna, kaikissa EU:n keskeisissä vuoden 2020 jälkeisissä politiikkakehyksissä, kuten eurooppalaisessa ohjausjaksossa, sekä YK:n Agenda 2030:n ja Pekingin toimintaohjelman täytäntöönpanossa EU:ssa.

PYYTÄÄ EUROOPAN KOMISSIOTA:

28. Asettamaan sukupuolten tasa-arvon selkeästi toimikautensa (2019–2024) poliittiseksi prioriteetiksi ja hyväksymään tiedonannon EU:n erillisestä korkean tason tasa-arvostrategiasta vuoden 2019 jälkeiselle kaudelle, mukaan lukien sekä erityistoimenpiteet että sukupuolinäkökulman integrointi EU:n politiikkoihin ja toimintaan.
29. Valtavirtaistamaan järjestelmällisesti sukupuolinäkökulman kaikkiin EU:n tuleviin strategioihin ja politiikkoihin muun muassa kehittämällä sukupuolitietoista budjetointia sekä EU:n lainsäädäntö- ja politiikkatoimien sukupuolivaikutusten arviointia, jotka ovat sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen keskeisiä välineitä.
30. Toteuttamaan konkreettisia toimia sukupuolinäkökulman integroimiseksi EU:n talouspolitiikkaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman yhteydessä tehtyjen poliittisten sitoumusten mukaisesti ja erityisesti Eurooppa 2020 -strategian ja eurooppalaisen ohjausjakson jälkeen tuleviin strategioihin ja menettelyihin, myös varmistamalla sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen tehokkaan toteuttamisen ja seurannan.
31. Pyrkimään korkeaa tavoitetasoa ylläpitäen sukupuolten tasa-arvoon asettaen sen poliittiseksi prioriteetiksi kaikissa EU:n ulkosuhteissa ja keskittämään toimensa sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevaan EU:n uuteen toimintasuunnitelmaan 2020.

Kaikki keskeistä ongelma-alueita L: "Työt" koskevat indikaattorit⁶

Indikaattori 1: Sukupuoli- ja parisuhdevalistus: (alemman ja ylemmän perusasteen) koulutuksessa annettavaa sukupuolivalistusta koskevat muuttajat⁷.

Indikaattori 2: Oma kehonkuva: tyttöjen ja poikien tyytymättömyys omaan kehoonsa⁸.

Indikaattori 3: 15-vuotiaat tytöt ja pojat: suoriutuminen matematiikassa ja luonnontieteissä⁹.

Indikaattori 4: Se osuus kaikista luonnontieteitä opiskelevista 15-vuotiaista tytöistä ja pojista ja se osuus tässä ryhmässä parhaiten suoriutuvista, joka suunnittelee työskentelyä luonnontieteisiin liittyvissä ammateissa 30-vuotiaina¹⁰.

UUSI indikaattori 5: Niiden nuorten naisten ja miesten (16–19-vuotiaat) osuus, joilla on perustasoa paremmat digitaaliset taidot.

Tämä indikaattori muodostuu neljästä alaindikaattorista, jotka mittaavat digitaalisia taitoja neljällä eri alalla:

- a) tiedonhankintataidot
- b) viestintätaidot
- c) ongelmanratkaisutaidot
- d) ohjelmisto-osaaminen.

UUSI indikaattori 6: Niiden tyttöjen ja poikien (15–16-vuotiaat) osuus, jotka luottavat itseensä suorittaessaan toimintoja digitaalitekniologiaa käyttäen.

Tämä indikaattori muodostuu kolmesta alaindikaattorista:

- a) niiden tyttöjen ja poikien osuus, jotka luottavat itseensä käyttäessään digitaalisia laitteita, joita he eivät tunne kovin hyvin
- b) niiden tyttöjen ja poikien osuus, jotka tuntevat voivansa aloittaa digitaalisiin laitteisiin liittyvän ongelman ratkaisemisen omin päin
- c) niiden tyttöjen ja poikien osuus, jotka tuntevat kykenevänsä asentamaan tarvitsemansa uuden ohjelmiston itse.

---

⁶ Lisätietoja Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) raportti (asiak. 14348/18 ADD 2).

⁷ Jo aiemmin esiintynyt indikaattori. Ks. asiak. 9669/08.

⁸ Jo aiemmin esiintynyt indikaattori. Ks. asiak. 9669/08.

⁹ Jo aiemmin esiintynyt indikaattori. Ks. asiak. 15468/17.

¹⁰ Jo aiemmin esiintynyt indikaattori. Ks. asiak. 15468/17.

UUSI indikaattori 7: Niiden nuorten naisten ja miesten (16–19-vuotiaat) osuus, jotka käyttävät internetiä kansalais- tai poliittiseen osallistumiseen.

UUSI indikaattori 8: Niiden tyttöjen ja poikien (15-vuotiaat) osuus, joita on verkkokiusattu viestein tai kuvin vähintään kerran.

Tämä indikaattori muodostuu kahdesta alaindikaattorista:

- a) niiden tyttöjen ja poikien (15-vuotiaat) osuus, joita on verkkokiusattu viestein vähintään kerran (eli he ovat saaneet ilkeitä pikaviestejä, postauksia seinälle, sähköpostiviestejä tai tekstiviestejä)
- b) niiden tyttöjen ja poikien (15-vuotiaat) osuus, joita on verkkokiusattu kuvin vähintään kerran (eli heistä on postattu epämiellyttäviä tai sopimattomia kuvia verkossa ilman lupaa).

Viiteasiakirjat**1. EU:n toimielinten väliset:**

- Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari,
https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_fi.pdf

2. Neuvosto

Kaikki Pekingin toimintaohjelman¹¹ tarkastelusta annetut neuvoston päätelmät ja muut sukupuolten tasa-arvosta ja muista aiheista annetut neuvoston päätelmät, etenkin jäljempänä mainitut:

- Neuvoston päätelmät Euroopan tasa-arvosopimuksesta (2011–2020), 7. maaliskuuta 2011 (EUVL C 155, 25.5.2011, s. 10)
- Neuvoston päätelmät "Vastaus komission strategiseen toimintaohjelmaan sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi", 16. kesäkuuta 2016 (asiak. 10416/16)
- Neuvoston päätelmät "Naiset ja köyhyys", 8. joulukuuta 2016 (asiak. 15409/16)
- Neuvoston päätelmät "Naisten ja miesten osaamisen parantaminen EU:n työmarkkinoilla", 3. maaliskuuta 2017 (asiak. 6889/17)
- Neuvoston päätelmät "Tehokkaampia toimia sukupuoleen perustuvan horisontaalisen eriytymisen vähentämiseksi koulutuksessa ja työelämässä", 7. joulukuuta 2017 (asiak. 15468/17)
- Neuvoston päätelmät "Sukupuolten palkkaerojen poistaminen: keskeiset politiikat ja toimenpiteet", 13. kesäkuuta 2019 (asiak. 10349/19)
- Neuvoston päätelmät "Kohti yhä kestävämpää unionia vuoteen 2030 mennessä", 9. huhtikuuta 2019 (asiak. 8286/19)

---

¹¹ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/tools/statistics-indicators/platform-action/index_en.htm

3. Puheenjohtajakolmikko:

- Puheenjohtajakolmikon (Romania, Suomi ja Kroatia) 15. maaliskuuta 2019 allekirjoittama julistus sukupuolten tasa-arvosta
- Yhteinen lausuma sukupuolten tasa-arvosta Euroopan unionin prioriteettina nyt ja tulevaisuudessa. Itävallan, Viron ja Bulgarian puheenjohtajakolmikron ehdotus EU:n tasa-arvoministerien epävirallisessa kokouksessa Wienissä 12. lokakuuta 2018

4. Euroopan komissio:

- Komission yksiköiden valmisteluasiakirja strategisesta toimintaohjelmasta sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi vuosina 2016–2019 (Strategic engagement for gender equality 2016-2019 (SWD(2015) 278 final))
- Kertomus naisten ja miesten tasa-arvosta Euroopan unionissa, 2019
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/aid_development_cooperation_fundamental_rights/annual_report_ge_2019_en.pdf.
- Pohdinta-asiakirja: Kohti kestävä Eurooppaa vuoteen 2030 mennessä
https://ec.europa.eu/commission/files/reflection-paper-towards-sustainable-europe_fi
- Suositus tasa-arvoelimiä koskevista normeista, 22. kesäkuuta 2018 (C(2018) 3850 final)
- EU:n toimintasuunnitelma sukupuolten palkkaeron kaventamiseksi (2017–2019)

5. Euroopan tasa-arvoinstituutti:

- Euroopan tasa-arvoinstituutin raportti "Beijing +25 – The 5th Review of the Implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States" (12595/19 ADD 2)
- Euroopan tasa-arvoinstituutin raportti "Gender equality and youth: opportunities and risks of digitalisation" (asiak. 14348/18 ADD 2)

6. Muut

- Kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus (CEDAW),
<http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1986/19860068>
- Euroopan neuvoston yleissopimus ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta,
<http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2012/20120044>
- Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta,
<http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2015/20150053#idp432352960>
- Euroopan neuvoston suositus CM/Rec(2019)1 seksismin ehkäisemisestä ja torjumisesta
- Julistus naisiin kohdistuvan väkivallan poistamisesta, <http://www.un-documents.net/a48r104.htm>
- Euroopan unionin perusoikeusvirasto, Violence against women: an EU-wide survey 2014
- Puheenjohtajan päätelmät "Sukupuolten tasa-arvo, nuoret ja digitalisaatio", 6. joulukuuta 2018 (asiak. 15308/18)
- Miesten ja naisten yhtäläisiä mahdollisuuksia käsittelevä neuvoa-antava komitea: Opinion on the future gender equality policy after 2019 - old and new challenges and priorities
- Pekingin julistus ja toimintaohjelma,
https://www.un.org/en/events/pastevents/pdfs/Beijing_Declaration_and_Platform_for_Action.pdf
- Naisia ja digitalisaatiota koskeva julistus Declaration of Commitment on Women in Digital (WID)